

Datum
2021-07-16

Adress
205 80 Malmö

Diarienummer
ASN-2021-8490

Yttrande

Till
Kommunstyrelsen

Remiss angående Remiss från Finansdepartementet - Om folkbokföring, samordningsnummer och identitetsnummer (SOU 2021:57)

STK-2021-994

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden ställer sig i huvudsak positiv till de åtgärder som föreslås gällande folkbokföring, samordningsnummer och identitetsnummer i syfte att uppgifterna ska stämma överens med verkliga förhållanden. Det är av vikt att uppgifterna i folkbokföringen speglar befolkningens bosättning, identitet och familjerättsliga förhållanden så att olika samhällsfunktioner får ett korrekt underlag för beslut och åtgärder samt för att de rättigheter och skyldigheter som enskilda har i förhållande till samhället och andra enskilda ska grundas på riktiga förhållanden.

Arbetsmarknads- och socialnämnden bedömer att utredningen presenterar flera förslag där det är önskvärt att kommunstyrelsen gör en vidare analys av förslagen. Detta gäller exempelvis för avsnitten om informationsutbyte och dataanalyser och urval i folkbokföringsverksamheten för att klargöra vilken påverkan de förslag som lämnats kan antas ha på kommunens invånare, nämnder och förvaltningar. Förslagen bedöms av arbetsmarknads- och socialnämnden vara mer övergripande än att beakta som nämnds-/förvaltningspecifika. Arbetsmarknads- och socialnämnden ser också ett behov av att kommunstyrelsen gör en övergripande bedömning kring de konsekvenser och merkostnader som förslaget med ny nummerserie, identitetsnummer, kan komma att medföra centralt för stadens nämnder och förvaltningar.

Arbetsmarknads- och socialnämnden instämmer i utredningens uppfattning att de integritetsmässiga riskerna noga måste övervägas och analyseras vid en eventuell vidare utredning om en mer sammanhållen identitetsförvaltning.

Yttrande

Arbetsmarknads- och socialnämnden bedömer att utredningen har ett tydligt fokus på statliga perspektiv och myndigheter. Den aktuella utredningen om folkbokföring,

samordningsnummer och identitetsnummer är omfattande och presenterar sammanlagt drygt sjuttio förslagspunkter. Ett flertal av dessa förslag bedöms direkt beröra eller ha en inverkan på den kommunala verksamheten. Arbetsmarknads- och socialnämnden kommer, bland annat mot bakgrund av vistelsekommunens yttersta ansvar, regelbundet ha kontakt med personer som kan antas komma omfattas av de förslag avseende samordnings- respektive identitetsnummer som utredningen presenterar.

Arbetsmarknads- och socialnämnden instämmer i förslagen under avsnitt 5. *Ökad kvalitet i folkbokföringsdatabasen* men vill påtala vikten av Skatteverket har kapacitet att genomföra de kontroller som de bedömer nödvändiga för att kunna göra bedömning i fråga kopplat till folkbokföring.

Arbetsmarknads- och socialnämnden instämmer i förslagen under avsnitt 6. *Säkrare identitetskontroll vid folkbokföring*.

I avsnitt 7. *Biometri* framkommer att enligt Skatteverket är den mest kritiska punkten i verkets identitetsförvaltning i etableringsstadiet, det vill säga när en persons identitet ska fastställas. Arbetsmarknads- och socialnämnden instämmer i förslagen som innebär att den som anmäler flytt till Sverige personligen ska inställa sig hos Skatteverket för identitetskontroll samt att Skatteverket ska kunna kontrollera biometriska uppgifter om sådana finns lagrade i de handlingar som ska överlämnas vid en identitetskontroll. Arbetsmarknads- och socialnämnden delar bedömningen att en skyldighet att låta sig fotograferas och lämna fingeravtryck bör regleras i lag.

Arbetsmarknads- och socialnämnden instämmer i utredningens uppfattning att det finns ett behov av att se över möjligheterna till en mer sammanhållen identitetsförvaltning och ett ökat samarbete mellan myndigheter i identitetsfrågor och att inte minst de integritetsmässiga riskerna nog måste övervägas och analyseras.

Förslagen som presenteras i utredningen under kapitel 8. *Informationsutbyte* ringar in vilka myndigheter som avses med ”vissa myndigheter” i de sammanfattande skrivningarna i utredningens inledning. Kommun eller socialnämnd bedöms av arbetsmarknads- och socialnämnden inte beröras av de förslag som formulerats i utredningstexten i kapitel 8.

Arbetsmarknads- och socialnämnden bedömer förslagen som presenteras i avsnitt 8. *Informationsutbyte* som rimliga men har svårt att analysera de vidare konsekvenserna då förslagen i efterföljande avsnitt 9. *Dataanalyser och urval i folkbokföringsverksamhet* bland annat innebär att de sekretessbrytande regler från förslagen i avsnitt 8 också ska avse analys- och urvalsverksamhet, se förslag sida 338. Arbetsmarknads- och socialnämnden bedömer, kring avsnitt 8 och 9, det som önskvärt att kommunstyrelsen gör en vidare analys av förslagen och väger in vad som där framkommer i stadens yttrande till Finansdepartementet.

Arbetsmarknads- och socialnämnden uppfattar att det finns en diskrepans mellan de förslag som presenteras i utredningens avsnitt 8 och den utformning av text som föreslås i *Förslag till lag om identitetsnummer och samordningsnummer* på sida 41f. Jämförelse kan även göras med

skrivningarna på sida 27 som anger ”Vi föreslår därför en skyldighet för samtliga myndigheter att underrätta Skatteverket om det kan antas att en uppgift om en person med identitetsnummer eller samordningsnummer är oriktig eller ofullständig.” I det förslag som lämnas avseende utformning av lagtexten omnämns ej specifikt vilka myndigheter som avses i 4 kap. 1 § kring underrättelse- och anmälningskyldighet. Arbetsmarknads- och socialnämnden bedömer att vad som i lagförslaget avses med *myndighet* bör tydliggöras genom att de myndigheter som berörs, om det inte är samtliga myndigheter i Sverige, skrivs ut i klartext. Jämför till exempel skrivningarna i 1 och 6 §§ bidragsbrottslagen (2007:612)¹. Avsaknad av tydlighet kring vilka myndigheter som avses i föreslagen skrivning av 4 kap. 1 § innebär, enligt arbetsmarknads- och socialnämndens bedömning, att möjligheten att analysera vilka konsekvenser förslaget har inom kommunala förvaltningar inte är tillfredsställande och tillräckligt.

I utredningen görs bedömningen att sambearbetning av uppgifter vid dataanalyserna och urvalen kommer att utgöra ett betydande intrång i enskildas personliga integritet. Utredningen bedömer att intrånget är proportionerligt i förhållande till syftet att upptäcka och förhindra felaktigheter i folkbokföringsdatabasen, se s. 339.

Som framkommer ovan under kapitel 8. *Informationsutbyte* bedömer arbetsmarknads- och socialnämnden det som önskvärt att kommunstyrelsen gör en vidare analys av förslagen i avsnitt 8 och 9 och väger in vad som där framkommer i stadens yttrande till Finansdepartementet. Arbetsmarknads- och socialnämndens bedömning är att det krävs en juridisk övergripande kompetens och analys kring dessa avsnitt för att beakta ett övergripande rättsligt perspektiv avseende de förslag som presenteras och den påverkan dessa kan antas ha på kommunens invånare, nämnder och förvaltningar. Förslagen i dessa avsnitt, och de frågor de väcker, bedöms av arbetsmarknads- och socialnämnden vara långt mer övergripande än att beakta som nämnds-/förvaltningsspecifika.

Förslaget gällande identitetsnummer bedöms av arbetsmarknads- och socialnämnden som relevant. Även de förslag gällande samordningsnummer med ”säkra” respektive ”osäkra” uppgifter bedöms av nämnden som relevant. Arbetsmarknads- och socialnämnden ser ett behov av att, vid genomförande av förslagen, generellt informera brett i samhället om innebörden av samordnings- respektive identitetsnummer samt att det för andra myndigheter och aktörer, däribland kommunala nämnder och förvaltningar, ska finnas tillgänglig och tillräcklig kunskap för att säkerställa att rätt person knyts till respektive nummer genom de beslut om samordnings- / identitetsnummer och de id-handlingar som den enskilde kan anmodas visa för att legitimera sig vid de tillfällen som det är aktuellt i samhället.

Arbetsmarknads- och socialnämnden ställer sig bakom förslaget att införa en ny identitetsbeteckning, identitetsnummer, som innebär krav på styrkt identitet.

I det *Förslag till lag om identitetsnummer och samordningsnummer* som presenteras i utredningen på sida 41f föreslås bestämmelser i 1 och 7 §§ som innebär att Skatteverket får tilldela en person

¹ [Bidragsbrottslag \(2007:612\) Svensk författningssamling 2007:2007:612 t.o.m. SFS 2019:652 - Riksdagen](#)

ett identitetsnummer respektive samordningsnummer *på begäran av en myndighet*.

Arbetsmarknads- och socialnämnden ser behov av förtydligande av förslagen. Nämnden ser det som önskvärt att utredningen tydligare fört resonemang och vid behov preciserat om begreppet myndighet avser myndigheter generellt (statliga och kommunala) eller om begreppet avser ett antal definierade myndigheter, se till exempel förslag formulerat på sida 436 och föreslagen lagtext sida 41f. I folkbokföringsförordningen² preciseras att *statliga myndigheter* får begära tilldelning av samordningsnummer. Arbetsmarknads- och socialnämnden finner inget resonemang i utredningen som syftar till att utöka innebörden av begreppet myndighet till att även omfatta kommunala myndigheter. Därigenom tolkar arbetsmarknads- och socialnämnden att förslaget om tilldelning av identitetsnummer inte kommer omfatta att så kan ske på begäran från socialnämnd. Om myndighetsbegreppet ska tolkas exklusivt statliga myndigheter bedömer arbetsmarknads- och socialnämnden att det ska förtydligas i lagtexten.

Det som av nämnden uppfattas som oklarhet avseende vad som i utredningen avses med myndighet aktualiseras också i *Förslag till lag om identitetsnummer och samordningsnummer*, kapitlet fyra om Underrättelse- och anmälningsskyldighet (s. 45). I kapitel 4 föreslås en bestämmelse i 1 § som innebär bland annat anger att *en myndighet ska underrätta Skatteverket om det kan antas att en uppgift i folkbokföringsdatabasen om någon som tilldelats ett identitetsnummer eller ett samordningsnummer*. I linje med tolkningen ovan bedömer arbetsmarknads- och socialnämnden inte heller att socialnämnd kommer omfattas av den underrättelseskyldighet som föreslås i 4 kap. 1 § i lag om identitetsnummer och samordningsnummer. Lagändringar trädde dock i kraft den 18 juni 2021 genom att en ny bestämmelse infördes i 32 c § folkbokföringslagen (1991:481) och samtidigt upphörde den tidigare bestämmelsen i 2 § folkbokföringsförordningen (1991:749). Ändringarna innebär att socialtjänsten numera omfattas av den generella skyldigheten att underrätta Skatteverket om att en uppgift i folkbokföringen kan antas vara oriktig eller ofullständig. Underrättelseskyldigheten omfattar samtliga uppgifter som förekommer i folkbokföringen, såsom adress, familjebildning, namn, etc. Arbetsmarknads- och socialnämnden ser det som angeläget att det tydligare klargörs vad som avses med begreppet myndighet i de förslag som utredningen lämnat.

Arbetsmarknads- och socialnämnden tillstyrker förslagen om att Migrationsverket ska begära ett samordningsnummer till den som söker asyl och att Skatteverket ska tilldela ett sådant, se förslag sida 565-566. Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att det är bra att samordningsnumret kan tilldelas i ett så tidigt skede att det också kan anges på uppehållstillståndskortet.

Barnperspektiv

För att barnets rätt så lång möjligt ska säkras ser arbetsmarknads- och socialnämnden det som angeläget att uppgifter gällande dess identitet, bosättning och familjerättsliga förhållanden stämmer överens med verkliga förhållandet. Det så att olika samhällsfunktioner

² [Folkbokföringsförordning \(1991:749\) Svensk författningssamling 1991:1991:749 t.o.m. SFS 2021:378 - Riksdagen](#), se 5 §.

får ett korrekt underlag för beslut och åtgärder syftande till att trygga barnets säkerhet och tillgång till framförallt utbildning och hälsa. Utifrån barnets rätt till samhällets funktioner, däribland skola, hälso- och sjukvård samt socialnämndens ansvar, vill arbetsmarknads- och socialnämnden poängtera vikten av det sker en noggrann utredning innan ett barn avregistreras från folkbokföringen som försvunnen.

Jämställdhet

Utredningen beskriver att författningsförslagen är könsneutralt utformade och förväntas inte få några negativa konsekvenser för jämställdheten mellan män och kvinnor.

Arbetsmarknads- och socialnämnden delar den beskrivningen och bedömer att förslagen medför en tydlighet för enskildas rättssäkerhet avseende rättigheter och skyldigheter vilket också kan vara gynnsamt ur ett jämställdhetsperspektiv.

Ekonomi

Utredningen har identifierat att förslagen om ett nytt identitetsnummer, medför relativt höga omställningskostnader för myndigheter, företag och andra aktörer vars it-system behöver anpassas till en ny nummerserie. Utredningen beskriver att utöver systemanpassningar kommer ett nytt nummer, oavsett vilken utformning det får, att kräva stora utbildningsinsatser. Förslagen medför, enligt utredningen, betydande kostnader som kan behöva finansieras genom ökade anslag till myndigheterna. Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att de anpassningar som kan komma behöva göras i Malmö stad behöver ske centralt då de berör flertalet av kommunens verksamheter. De kostnader som ändringarna medför avseende stadens it-system behöver därmed uppskattas på central kommunnivå.

Ordförande

.....
[Förnamn Efternamn]

[Fyll i titel]

.....
[Förnamn Efternamn]

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]